

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของพระพุทธศาสนาและพุทธประวัติ

เรื่อง พุทธประวัติ : การอภิเษกสมรส เทวทูต 4 การเสด็จออกผนวช

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

มฐ.ศ 1.1 ป.2/2 สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามกำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

1. อธิบายพุทธประวัติของพระพุทธเจ้าตั้งแต่การอภิเษกสมรสจนถึงการเสด็จออกผนวช (K)
2. นำข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติตั้งแต่การอภิเษกสมรสจนถึงการเสด็จออกผนวช ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน (P)
3. เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีของพระพุทธเจ้า : การอภิเษกสมรส เทวทูต 4 การเสด็จออกผนวช (A)

สาระสำคัญ

การศึกษาพุทธประวัติของพระพุทธเจ้า และการนำข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจะทำให้มีความสุข และเกิดความสุขในสังคมและเพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เกิดการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละและขัดเกลาจิตใจของตนเอง

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

พุทธประวัติ : ตอนการอภิเษกสมรส เทวทูต 4 การเสด็จออกผนวช

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การให้เหตุผล การประยุกต์/การปรับปรุง การสรุปความรู้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย ใฝ่เรียนรู้

ความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understanding)

นักเรียนสามารถสรุปได้ว่า การศึกษาพุทธประวัติของพระพุทธเจ้าและการนำแบบอย่างที่ดีของพระพุทธเจ้ามาปฏิบัติในชีวิตประจำวันจะทำให้มีความสุข และเกิดความสุขสงบในสังคมและเพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เกิดการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละและขัดเกลาจิตใจของตนเอง

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

- ใบงานที่ 2 พุทธประวัติ

คำถามท้าทาย

- นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากพุทธประวัติไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างไร

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้นักเรียนดูหนังสือพุทธประวัติ จากสื่อดิจิทัลเสริมการเรียนรู้
สอน 8 กลุ่มสาระวิชาต่อจากชั่วโมงที่ 2 ตอนการอภิเษกสมรส เทวทูต 4 การเสด็จออกผนวช

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนพุทธประวัติของพระพุทธเจ้าที่เรียนในชั่วโมง โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- นักเรียนศึกษาพุทธประวัติของพระพุทธเจ้าเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (เหตุการณ์หลังประสูติ พิธีแรกนาขวัญ การศึกษา)

ประสูติ พิธีแรกนาขวัญ การศึกษา)

- นักเรียนนำข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติไปปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ นำไปปฏิบัติ โดยการตั้งใจเรียนหนังสือ)

- เมื่อปฏิบัติแล้วก่อให้เกิดผลอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ เข้าใจในบทเรียนมากขึ้น)

2. ครูเล่าพุทธประวัติเกี่ยวกับการอภิเษกสมรสของพระพุทธเจ้าให้นักเรียนฟังว่า เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะมีพระชนมายุ 16 พรรษา ได้อภิเษกสมรสกับพระนางยโสธราหรือพิมพา และมีพระโอรสหนึ่งองค์พระนามว่า ราहुล

3. ครูนำบัตรคำมาติดที่กระดานแล้วให้นักเรียนอ่านตาม ดังนี้

นักบวช	คนแก่	คนเจ็บป่วย	คนตาย
--------	-------	------------	-------

จากนั้นครูคัดเลือกผู้แทนนักเรียน 4 คน มาแสดงบทบาทสมมุติตามบัตรคำคนละ 1 ใบ และให้เพื่อนๆ คนอื่นๆ ทายว่าการแสดงบทบาทสมมุตินั้นตรงกับบัตรคำใด

4. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบัตรคำทั้ง 4 ใบ บนกระดาน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- นักเรียนเคยเห็นนักบวชหรือไม่ (เคย/ไม่เคย)
- นักเรียนรู้สึอย่างไรต่อนักบวชที่เห็น (ตัวอย่างคำตอบ ชื่นชม สรรพทา)

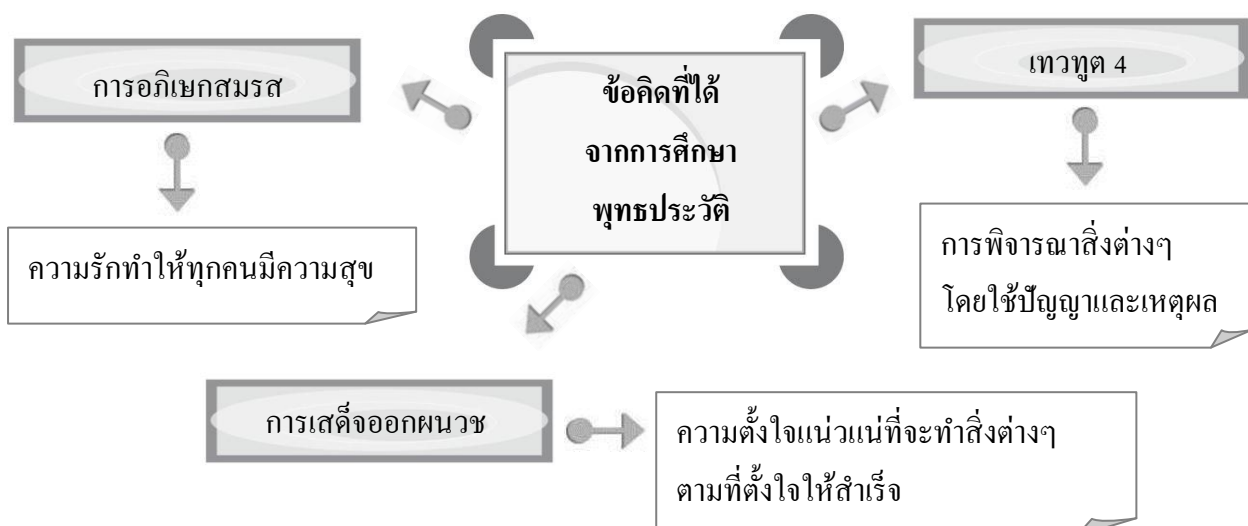
- นักเรียนเคยเห็นคนแก่หรือไม่ (เคย)
- นักเรียนรู้สึกต่อคนแก่ที่พบเห็นอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ สงสาร รัก)
- ในครอบครัวของนักเรียนมีคนแก่อาศัยอยู่ด้วยหรือไม่ (มี/ไม่มี)
- คนแก่ในครอบครัวของนักเรียนคือใคร (ตัวอย่างคำตอบ ปู่ ย่า ตา ยาย)
- นักเรียนเคยเจ็บป่วยหรือไม่ (เคย)
- เวลาป่วยนักเรียนรู้สึกอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ ไม่สบายตัว ปวดศีรษะ

ทรمان)

- เวลาเห็นผู้อื่นป่วย นักเรียนรู้สึกอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ สงสาร)
- นักเรียนเคยไปงานศพหรือไม่ (เคย/ไม่เคย)
- เวลาไปงานศพ นักเรียนรู้สึกอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ หดหู่ สงสาร เสียใจ)

5. ครูอธิบายเกี่ยวกับคำในบัตรคำทั้ง 4 ใบว่า การแก่ การเจ็บ การตาย และนักบวชมีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา โดยถือว่าเป็นเทวทูตทั้ง 4 ที่ทำให้เจ้าชายสิทธัตถะได้ทอดพระเนตรความเป็นจริงของชีวิต ทำให้พระองค์เกิดสลดพระทัยและคิดว่า พระองค์อยู่ในวังพระราชบิดาทรงเลี้ยงดูไม่ให้ลำบาก ดังนั้นจึงไม่เคยเห็นสภาพของคนเช่นนี้ และชีวิตของพระองค์เองก็คงหนีไม่พ้นสภาพการแก่ การเจ็บ และการตายนี้อย่างแน่นอน โดยจะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร ต่อมาเจ้าชายสิทธัตถะได้ทอดพระเนตรเห็นนักบวชรูปหนึ่งมีกิริยาเรียบร้อยจึงทรงเกิดความเลื่อมใส หลังจากนั้นพระองค์จึงทรงตัดสินใจเสด็จออกผนวช ก่อนจะเสด็จออกผนวชก็ทรงทราบว่า พระนางยโสธราได้ประสูติพระโอรส คือ พระราहुล แต่ก็ต้องตัดสินใจจากพระโอรสที่ทรงรักยิ่งไปผนวชที่ริมแม่น้ำอโนมา เมื่อมีพระชนมายุได้ 29 พรรษา และตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าตอนพระชนมายุ 35 พรรษา พระพุทธเจ้าทรงเผยแผ่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้กับประชาชนนานถึง 45 ปี

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติ การอภิเษกสมรส เทวทูต 4 การเสด็จออกผนวช โดยแสดงเป็นแผนภาพ ดังนี้

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับพุทธประวัติ โดยให้นักเรียนบอกเหตุการณ์ในพุทธประวัติที่นักเรียนชอบและข้อคิดที่ได้จากเหตุการณ์นั้น

จากนั้นให้นักเรียนออกมาเล่าว่า จะปฏิบัติตนตามข้อคิดที่ได้ได้อย่างไร แล้วร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและเพื่อนในชั้นเรียนว่า ถ้าปฏิบัติแล้วจะเกิดผลได้อย่างไร และในครั้งต่อไปจะปฏิบัติให้ดีขึ้นได้อย่างไร

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับพุทธประวัติ โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- การศึกษาพุทธประวัติมีประโยชน์อย่างไร (ทำให้รู้ความเป็นมาของพระพุทธศาสนาและนำข้อคิดที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของตน)

- ถ้าชาวพุทธไม่ศึกษาพุทธประวัติจะเกิดผลอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ ไม่เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา ไม่มีข้อคิดดีๆ มาใช้ในการดำเนินชีวิต)

9. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

การศึกษาพุทธประวัติของพระพุทธเจ้าและการนำแบบอย่างที่ดีของพุทธประวัติมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันจะทำให้มีความสุขและเกิดความสุขสงบในสังคม

10. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้

- นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากพุทธประวัติไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างไร

11. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 พุทธประวัติ

การจัดบรรยากาศเชิงบวก

การร่วมกันแสดงความคิดเห็นตอบคำถาม และสรุปข้อคิดที่ได้จากพุทธประวัติเพื่อนำไปปฏิบัติตน

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. ใบงานที่ 2 พุทธประวัติ

3. สื่อดิจิทัลเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษานิทานพุทธประวัติ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
- 1.2 ตรวจใบงานที่ 2

2. เครื่องมือ

- แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

3. เกณฑ์การประเมิน

- การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ผ่านตั้งแต่ 2 รายการถือว่า ผ่าน

ผ่าน 1 รายการถือว่า **ไม่ผ่าน**

การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

การประเมินใบงานนี้ให้ผู้สอนพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

เรื่อง พุทธประวัติ

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (10 คะแนน)	3 (9 คะแนน)	2 (7-8 คะแนน)	1 (5-6 คะแนน)
ศึกษาภาพ พุทธประวัติแล้ว เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ กำหนดให้และ ตอบคำถาม	ศึกษาภาพ พุทธประวัติแล้ว เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ กำหนดให้และ ตอบคำถาม ได้สัมพันธ์กัน ถูกต้องตามที่ กำหนด ถูกต้อง ครบทุกข้อ	ศึกษาภาพ พุทธประวัติแล้ว เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ กำหนดให้และ ตอบคำถาม ได้สัมพันธ์กัน ถูกต้อง แต่เขียน อธิบายภาพยังไม่ ชัดเจนครบทุกข้อ	ศึกษาภาพ พุทธประวัติแล้ว เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ กำหนดให้และ ตอบคำถาม ได้สัมพันธ์กัน แต่ยังอธิบายภาพ ไม่ตรงกับ ความหมาย	ศึกษาภาพ พุทธประวัติแล้ว เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ กำหนดให้และ ตอบคำถาม ได้ แต่ยังไม่ สัมพันธ์กันทั้ง เครื่องหมายและ การเขียนอธิบาย ภาพ

/ /

บันทึกหลังการสอน

- ผลการจัดการเรียนการสอน

- ปัญหา / อุปสรรค

- แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ _____ (ผู้บันทึก)
( )

ใบงานที่ 2 พุทธประวัติ

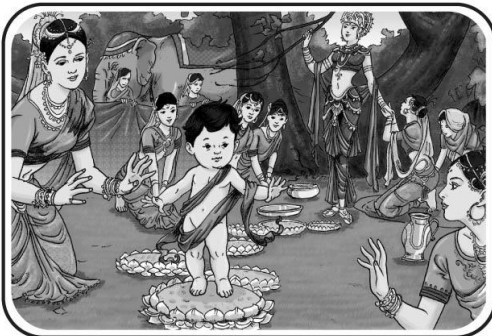
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ได้คะแนน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ให้นักเรียนตอบคำถามและเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่อธิบายเหตุการณ์ตรงกับภาพพุทธประวัติ

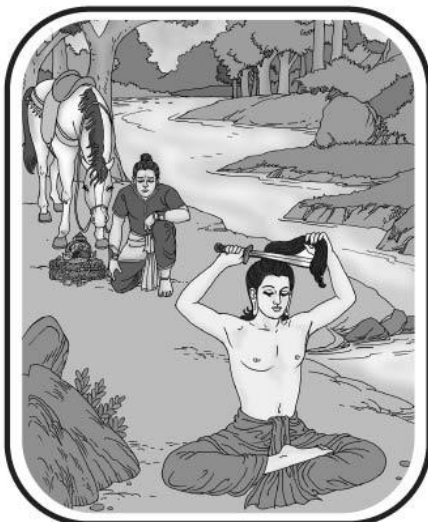
1) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คือ

.....
.....

2) หลังเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์อะไร

☐ พระมารดาสวรรคต

☐ พระบิดาสวรรคต

1) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คือ

.....
.....

2) หลังเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์อะไร

☐ เสด็จกลับไปปกครองบ้านเมือง

☐ ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า